

Albanija.

V Albaniji nastopajo albanske čete pod poveljstvom naših častnikov, kar je za nas zelo ugodno in razveseljivo. Naše čete so vsled tega proste za druga podjetja in pridobitve v Albaniji nam pridejo jako po ceni.

Odkar so albansko-avstrijske čete pri Kavaji dospete do morske obale, je mesto Drač na suhem popolnoma obkoljeno. Za italijansko postojanko v Draču je sedaj dvojna možnost odprta: ali da se uda ali da zbeži po morju bodisi v Valono, bodisi domov.

Nam se zdi, da se bojev za Valono ne bo tako kmalu, kakor mislimo. Zgodilo se bo nam bržčas kakor pri Solunu, kjer smo že pred meseci pričakovali odločitve, a se je danes ni. Južno Albanijo z Valono vred si namreč želi Grčija in težko je verjetno, da bi mi v sedanjem trenutku hoteli razburiti grško javnost in zasedati Valono.

Gotovo pa je, da se nam v Albaniji ni treba bati nikakih neljubih presenečenj, še manj pa kakšnih občutnih zgub na ljudeh.

Obkolitev Drača.

Kavaja, Berat, Ljušna in Pekinje zasedeni.

Naši se dan za dnevom polagoma približujejo Draču. Dne 17. februarja so albanske čete pod vodstvom avstrijskih častnikov in ojačene z avstrijskim moštvom zasedle mesto Kavaja, ki leži 20 km južno-izhodno od Drača. Esad-paševi vojaki so zbežali na tadije.

Dne 19. februarja pa so prodrli albanski oddelki pod vodstvom naših častnikov iz Kavaje do Jadranskega morja. Naši so isti dan zasedli prednje italijanske postojanke pri Bazar-Sjaku.

Dne 20. februarja so Albanci, ki se bore na naši strani, zavzeli kraje Berat, Ljušna in Pekinje (južno-zahodno od Elbasana). Ujetih je bilo čez 200 Esad-paševih orožnikov.

Krog Drača imajo naši sedaj razpet močan obroč, ki se vedno bolj zožuje. Kmalu se bodo vršile večje praske za mesto in nad Dračem bo plapolala avstrijska zastava.

Cela severna Albanija naša

Z zasedenjem Berata, Kavaje, Ljušne in Pekinje so naše čete prekoračile ozemlje, ki dela mejo med severno in južno Albanijo. Kljub velikim težavam in naporom so naše čete zasedle vse ozemlje do reke Skumbi (izvira zahodno od Ohridskega jezera, in se južno od Drača izliva v Jadransko morje). Tudi ozemlje izhodno od Berata je popolnoma očiščeno sovražnika. Valona in tamošnja sovražna obrambna armada je od Drača popolnoma odrezana.

Italijansko bojišče.

V ospredju zanimanja stojijo sedaj zračni boji. O brezuspešnem laškem poletu v Ljubljano poročamo na uvodnem mestu. Navdaja nas ponos, da so naši letalci mnogo spretnejši in da njihovi poleti dosegajo zaželjene uspehe.

Na soški in koroški fronti so zopet živahnejši topovski boji. Njih odmev čujemo tudi na Štajerskem.

Naši slovenski vojaki nam v lepih pismih opisujejo svoje vojne doživljanje, za kar smo jim zelo hvaležni.

Nov zračni napad na Milan.

Dne 21. februarja je napadel oddelek naših zrakoplovov razne tovarne v Lombardiji. Dva avstrijska zrakoplova sta celo vnovič priplula do Milana, kjer sta vrгла več bomb na mesto. Povzročena škoda v mestu je velika. Oddelek naših zrakoplovov je tudi napadel pristanišče in postajo za italijanske zrakoplove v mestu Desenzano ob jezeru Garda na meji med južno Tirolsko in Italijo. Tudi tukaj je povzročena škoda velika. Vsi naši zrakoplovi so se vkljub hudemu obstreljevanju vrnili nepoškodovani.

Se nekaj o napadu na Ljubljano.

Vojni poročevalci poročajo iz velikega glavnega stana: Italijanski napad letalcev na Ljubljano se je končal zelo klaverno. Sestreljena so bila (ne samo eno, ampak) tri laška letala, ostala pa poškodovana, in so se rešili le z veliko težavo. Pribiti se mora, da nadkriljuje naše čete Italijane tako na suhem, kakor v zraku.

Dnevniški listi poročajo, da se je računalo s tem, da bodo laški letalci Maribor in Gradec obiskali. No, nenkrat se niso upali tako daleč. Saj se že

od napada na Ljubljano tri letala niso vrnila domov, kaj bi še bilo, če bi sli še naprej.

Velik italijanski zrakoplov sestreljen.

Poroča se nam z italijanskega bojišča dne 18. febr. sledeče:

Eden največjih italijanskih zrakoplovov je sestrelilo naše zračno brodoge dne 18. febr. dopoldne, med 10. in 11. uro. Padel je na tla med Ajdovščino in Gorico. Ta velikan je popolnoma novega sistema, še dvakrat tako velik, kakor so navadni in se ceni še nad 80.000 K vrednosti. Zopet eden velik udarec za Italijane. Polentariji jih pač vedno dobijo po njihovi buči, v zraku, na suhem, kakor tudi na morju; povsod so premagani. No, saj pravica je še vedno zmagala in bo še sedaj v tej svetovni vojski.

Sedaj se že 16 mesecev nahajam neprenehoma na bojiščih, a z zdravjem sem še precej zadovoljen. Marsikaterikrat so mimo moje glave pele mrtvaško pesem sovražne granate, a Bog me je vedno obvaroval in mi dosedaj ohranil še zdrave ude. Vse Slovence pozdravlja iz krvavega polja: Alojz Kocjan, topniški predmojster.

Pri Poli sestrelili italijanski zrakoplov.

Dne 17. februarja je priplul nad Polo italijanski zrakoplov. Naše obrambne baterije so ga že po nekaterih streljih sestrelile. Zračni velikan je padel na tla. Oba zrakoplova se naši ujeli.

Laška sodba o našem zračnem brodogu.

Rimska "Tribuna" je vprašala poveljnika laškega zračnega brodogja, kako sodi o zračnem orožju Avstrije in Nemčije. Strokovnjak je odgovoril: Če mi Italijani in Francozi v čudovito junaškem boju sestrelimo še toliko avstrijskih in nemških letal, prihajajo la vedno nove, brezštevne množice brez imena, brez zgodovine, brez preteklosti, a oborožene z najstrašnejšimi uničevalnimi sredstvi. Četverospornost mora graditi vedno nova letala, da ostane kos Nemcem in Avstrijcem.

Zivljenje v višini 2600 m.

Telefonist Alojzij Mauko piše s tirolskih gorh Kapeli:

Sam sedim v kaveri (= baraki) pri svojem aparatu. Ni mnogo dela. Zato par vrstic, kako živimo v orlovem gnezdu; tako imenujemo svoja bivališča. Prav po očetovski skrbi za nas naš nadporočnik S. Govori hrvatski, ogrski in seveda nemški. Je kakor nalašč za poveljnika nam, ki imamo tu celi Babilon jezikov. Postavil bočasoma v teh gorah celo vas. Vedno stavimo nove kaverje. Dal nam je napraviti celo kopališče, pomislite: v višini 2600 m — kopališče. Obili smo primeren prostor, 6 kvadratnih metrov v velikosti, z deskami, noter spravili kotel, ki je služil prej za kuhanje menaže, potem banjo, pa še druge potrebščine za kopanje. Niti zrcala ne manjka. A odkod pa dobiti vodo v to višino? Veste, po zimi še nismo v zadregi za njo. V kotel nanosimo zvrhom snega, podkurimo, in v pol ure imamo toplo vodo za kopanje. Tudi drugače jako skrbimo za snago. Večkrat moramo vso posteljino in kar je takega, nesti na zrak, sušiti, prati, krtačiti, in tako smo se tistih živalic z rudečim križem na hrbtu precej odkrižali. Vojaštvo je veselo in dobre volje. Smo kakor ena velika družina. Vsi se poznamo, enega dobre in slabe lastnosti so znane vsem. Tudi dva kranjska Janeza imamo tu. Enega ne pozabim nikdar. Stal je na straži. Kar prifrči laška 30,5 cm granata in se razpoči v njegovi bližini. Zračni pritisk ga vrže ob tla, a on se zravna; prileti druga, tretja, do šeste. Vsikdar pače, vstane in vstraja na nevarnem mestu. Ne vem, na kaj so Lahji merili, da so jih vrgli šest na tisto mesto. Marsikateri Janoš in Lajoš zna ob takih prilikah dobro skočiti in se skriti. Večkrat divja tu pod nami v dolinah boi, mi poslušamo rjovenje topov in raglanje strojnica, a sem gor se sovražni izstrellek le malokedaj spozabi. Živimo precej v miru. Imeli smo lepó vreme, prijetneje kot v jeseni, a kakor se kaže, nam zima ne bo prizanesla. — Vroč pozdrav vsem znanim!

Za našo slovensko-hrvatsko zemljo.

V angleškem listu "Nation" piše sir Artur Evans:

Angleško zunanje ministrstvo je v pogodbi z Italijo, na podlagi katere je vstopila Italija v krog vojskujočih se držav, zasiguralo Italijanom, da dobi-jo velik kos avstrijskih pokrajin, v katerih prebivajo Slovenci, Hrvati in Srbi.

Angleška trguje z nami, Italija kupuje, toda naše hrabro vojaštvo odločuje.

Artilerijski boji ob soški in koroški fronti.

Zadnje dni se na italijanski fronti vršijo prav živahni artilerijski boji. Na koroški fronti je laška artilerija zadnje dni prejšnjega tedna močno obstreljevala naše postojanke na obeh straneh Zajezerske in Jezerske doline. Tudi na del bojne črte med Belo

in goro Viš so padale italijanske granate. Ta prostor veže Dravsko dolino in Beljaško kotlino z italijanskim prostorom za pohod iz Gemone. Seveda si bodo Italijani prebili svoje glave, predno bodo prišli tukaj naprej. Dne 19. februarja so Italijani posebno močno obstreljevali slovensko vas Ukve na Koroškem. — Na soški fronti je sovražni ogenj posebno srdit na Mrzli Vrh in goro Sv. Mihaela. Poročilo z dne 22. februarja pa pravi, da so Italijani naperili posebno hud artilerijski ogenj na Plave (severno od Gorice).

Na Doberdobski planoti.

Josip Pišek, načelnik celjskega "Orla", piše svoji materi:

Predraga mama! Naj Vam boče teh par vrstic, katere pišem že precej pozno v noči, kot odgovor na Vaše vprašanje, kako da se še meni tu godi. Da bi Vam preveč tožil, bi ne bilo posebno lepo, še manj pa častno za vojaka, ki hoče hrabro braniti slovensko zemljo pred zakletim sovražnikom. Čeprav je tukaj na Doberdobski planoti razmeroma še precej mirno, toda vkljub temu se še hoče polentar prikrasti k našim postojankam, misleč, da se ne nadejamo njegovega obiska. Toda komaj se je prav razgibal, že ga obišče tudi naša granata, katere ga ali razkosa na drobne kosce, ali pa zapodi v beg. Imel sem sam tu priliko, opazovati te po jeziku hrabre polentare, kateri pa se niso že v več kakor pol ure trajajoči vojni prišli niti koraka dalje. Imel je že večkrat v svoji posesti naše spretnje jarko, toda kako dolgo? K večjemu čez noč, proti jutru jo je bilo že pa zopet treba popihati nazaj na svoje staro mesto. Kakor že zgoraj omenjeno, sem moral v strelski jarek k našemu opazovalcu, toda pot do tje ni bila nič kaj prijetna in tudi ne posebno varna. Pa človek se vsega privadi. Infanterijskih krogelj frči po zraku, kakor čebelj. A ravno hoditi že ni posebno varno, kajti kroglja se noče izogniti glave. Dokler se še lahko sključeno gre za zavetno kamenito steno, še že velja; toda vmes pa še prižvižga kaka granata, ki pa steno razruši. A vendar smo pa tudi že teh tako vajeni, da se nam zdi da se še te lahko izognemo. Včasih se nam vse osreči, včasih pa tudi sovražna granata ne zgreši svojega cilja ter nam pobere marsikatero drugega tovariša iz naše sredine. Kak da pa je pogled tu na bojno pozorišče, tega Vam pa ne morem tako popisati, kakor zgleđa v resnici. Tu leži noga, tam kos raztrganega trupla, pa še kakšen del razbite glave. Na mnogih mestih je zasula granata kar po celega moža, ker gleda ven le še roka, ki je morda hotela iskati še zadnjo pomoč, katere pa žal ni bilo od nikoder. Če bi imel človek take naravnost pretresljive poglede in prizore večkrat pred očmi, bi mu izginilo že pač vse posvetno veselje. Jaz mislim, da gotovo skoro vsakemu ob pogledu na takšen prizor sine nehoti misel v glavo: "Tako kakor se je zgodilo s temi tovariši, zna prej ali slej doleteti tudi tebe."

To so prizori, kateri mi ne bodo prišli nikdar iz spomina.

Vse za vero, dom, cesarja,

Za cesarja blago, kri . . .

Sprejmite prav iskrene pozdrave od Vašega Vam vedno hvaležnega Pepo-ta.

Zgubil se je.

Anton Aškerc od Sv. Ruperta (v Mali Brezi) nad Laškim nam piše:

Najhujše je na Doberdobski planoti, kadar je temna noč. Nikoli ne bom pozabil, kako se je meni godilo v podzemeljski jami. Dež je lil noč in dan. Vse je bilo polno vode; pet dni smo bili v tisti omoiki. Pri izmenjavi sem se zgubil. V tujem nevajen in v hudi temi sem celo noč hodil po ozenlju, kjer kroglje čivkajo. Zašel sem že tako daleč, da sem bil samo osem korakov od sovražnika. Polentar je močno streljal. Ko me ne bi bila grublja kamenja rešila, bi bil že tisti večer bogve kje. Bog me je varoval. A mislil sem, da je moj zadnji večer. V boju sem bil tu sam proti mnogoštevilnim Italijanom. Vojskoval sem se krepko, dasiravno sem bolj kremplaste vrste. Proti jutru pa sem jo polentarijem izpod nosa popihal. Po trebuhu sem se zopet splazil do naših jam. Moji ljudje pri mojem pešpolku so me bili jako veseli. Od višjih sem še nagrado tlobil in odlikovan sem tudi še bil z malo srebrno kolajno. Nisem imel več upanja, da bi še enkrat svojo ljubo domovino videl, a vendar ljubi Jezus, Marija in sv. Jožef so me varovali in pripeljali nazaj v slovenski kraj. Eno leto in 14 dni sem preživel na bojnem polju, a še nisem nič ranjen in nič bolan; bil sem še zmiraj zdrav. Slovenska kri se povsod slavi. Slovenski vojaki so tudi najhujšega ne ustrašijo, Slovenski rod železni rod, Slovenska kri nikjer ne sfali.

Na koroško-Italijanski meji.

Piše se nam:

Naš tren-oddelek ima nalogo, da našemu bataljonu donaha s tovarnimi konji živeč in druge važne potrebščine na fronto. Toda in naloga v tukajšnjem goratem in skalnatem svetu ni posebno lahka. Ko bi videli te strme gorske grebene, kojih je sama siva skala, bi rekli, da je popolnoma nemogoče, da tu gori prebivajo in zabranjujejo vstop sovražniku v našo lepo slovensko domovino naše hrabra in vite čete. In res težavni so napor, koje moramo prenašati tu vsi brez izjeme. Toda z neko vidno potrpežljivostjo se to